

končala razprava o varstvu volilne prostosti in je bil zakon sprejet. Vsi predlogi, ki so zahtevali odstranjenje politike od lece, so bili zavrženi. Po kratki razpravi je sprejela zbornica še dve mali postavi glede prodaje državnih posestev. Stavili so se še razni nujnostni predlogi. — 14. t. sta bila rešeni v vsej naglici dve mali postavnici predlogi, prva glede deželne banke v Bakovini, druga pa glede občinskih posredovalnih uradov. Predložilo se je še cela vrsta nujnostnih predlogov in vprašanj. — 15. t. so hoteli spremeniti zakon o imuniteti poslancev; ali zbornica je oddala zakon zopet odesku. Nadalje se je sprejel havzirski zakon, kakor ga je gospodarska zbornica spremenila. O naslednjih sejah poročamo prihodnjic. Kakor se vidi, dela zbornica z vsemi kripilji, da bi rešila košaro postav, ki jih je predložilnih.

Nova vojaška taksa se odmeri po dohodkih. Do 1200 K dohodkov se ne obdači. Potem pa veljajo te-le številke:

Dohodki kron	Voj. taksa kron
1200—1300	6
1300—1400	7
1400—1600	9
1600—1800	11
1800—2000	13
2000—2400	17
2400—2800	23
2800—3200	29
3200—3600	35
3600—4000	43

Na ta način raste vojaška taksa naprej. Omeniti je, da se morajo odslej vsi temu davku podvrženi sami zglasiti, ker se jih drugače težko kaznuje.

Milijone duhovščini! Predno izgine stara, na smrt obsojena državna zbornica za vekomaj, razpravljala bo tudi še o postavnem načrtu glede zvišanja duhovniških plač. Govorilo se je najprve, da bo stalo to zvišanje okroglo 10 milijonov. Gotovega se v tem oziru ne ve ničesar, ali brezdomno bo stalo to zvišanje duhovniških plač na milijone kron. Mi gotovo nečemo, da bi tolkli naši kaplani nezabljene žganjce in kisel fižol, čeprav bi jim tudi to ne škodovalo, zlasti tistim ne, ki pojejo vedno, da so „kmetjski prijatelji“. Ali prvič mislimo, da še noben duhoven ni od lakote umrl, ker so postranski dohodki v mnogih slučajih tako veliki, da bi lahko le od njih živeli. Fmih smodk, bicikeljnev, židanega perila pač ne potrebujejo namestniki tistega božanskega trpinca, ki ni imel kam glave položiti... Drugič pa to-le: Ako se nižji duhovščini res slabo godi, bi bila sveta dolžnost bogatejših duhovnev, da ji gmotno pomagajo. S tistimi tisočaki, ki bi jih imel ljubljanski škof na davkih plačati, katere mu je pa vlada darovala, bi lahko 10 kaplanov živelo. In s tistimi 800 milijoni, katere poseduje katoliška cerkev v Avstriji, preživelo bi se lahko 10 krat toliko duhovnev, kakor jih imamo! Za neizmerno bogatega papeža se nabira vsako leto, — naj se nabira enkrat za kaplane! Iz teh vzrokov smo mi naprednjaki proti zvišanju duhovniških plač, proti tej nakani, ki hoče vzeti kmetu in delavcu grizljive kruha, da ga vrže hujskajoči duhovščini v žrelo... Seveda, sedanja, umirajoča zbornica stoji popolnoma pod vplivom duhovščine in zato — bodemo morali plačati!

Kovanje denarja iz nikeljna. Vlada je predložila državni zbornici zakonski načrt za nadaljno kovanje denarja iz nikeljna. Glasom pogodbe z leta 1892 se je imelo kovati v Avstriji in na Ogrskem za 60 milj. kron nikeljnih denarjev po 20 in 10 vin. Ves ta denar pa je zdaj že v prometu in vlada zahteva zdaj dovoljenje, da pusti tega denarja še za 20 milj. kron kovati.

Zvišanje uradniških plač. Vlada je predložila postavnici načrt za zvišanje dohodkov državnih uslužbencev. 20 milj. kron zahteva vlada za enkratno podporo l. 1907. Poleg tega namerava vlada aktivitetno doklado uradnikom zvišati. Tudi se poveča število plačilnih stopinj in se zniža službeno dobo. Isto se zgodi za uslužbence nižjih vrst. Vlada potrebuje v ta namen 15½ milj. kron. Poleg tega zahteva za zvišanje plač drugih državnih uslužbencev še posebej 13 milj. kron.

Proti Ogrski! Poslanec Kemetter je govoril p. k. o našem razmerju z Ogrsko in omenil tudi sledeče važne podatke: V letih 1902 do

1906 so izvozili Ogrri na Avstrijsko skoraj 30½ milj. centov moke v vrednosti čez 800 milj. kron; nadalje 3½ milj. centov moke za krmo in otrobev v vrednosti čez 41 milj. kron. To pomeni grozovito oškodovanje avstrijske mlinske industrije. Od leta 1882 do 1906 so izvozili Ogrri čez 120 milijonov moke v vrednosti 3000 milj. kron na Avstrijsko. To pomeni pri 75% izkoriščanju žitja čez 145 milj. centov žitja. Računa se lahko mlenje za cent po 2 K. Torej so avstrijski mlinarji tekom 25 let oškodovani od Ogerske za skoraj 300 milijonov kron!! Ako računáš delo pri centu z 1 K, potem so oškodovani avstrijski delavci od Ogerske v tej dobi za 145 milj. kron!!! K temu pride še izguba avstrijskih mlinov vsled ogerske konkurence, bi znašala najmanje 1 K pri centu. Torej je mlinarstvo v Avstriji oškodovano v 25 letih za 990 milj. kron!!! Zato se je tudi število avstrijskih mlinev za skoraj 3.000 zmanjšalo. Ali celo poljedelstvo v Avstriji trpi ednako pod ogersko konkurencjo. Velikanski uvoz ogerske moke je znižal v Avstriji ceno pšenice najmanje za 1 K pri centu. K temu pride še vpliv ogerske tarife (najmanje 1-50 K), tako da znaša škoda pri centu K 2-50. Ker prodaja Avstrija okroglo 22% milj. centov žitja, so avstrijski kmetje vsled ogerske konkurence letno za 56 milj. in 250.000 K oškodovani ter opeharjeni!!! In za vse to dobijo Avstrijanci od svojih madžarskih sosedov — brce ob vsaki priliki. Zato proč od Ogerske!

Plačajte! S 16. t. m. se zviša zopet cena poštnine i. s. tako-le: Loko-pisma do 20 gramov (doslej 6 vin) stanejo 10 vin; čez 20 g (doslej 12 vin) pa 20 vin; nadalje pristojbine za pismonoše na deželi: za rekomandirana pisma po 6 vin., za pisma za vrednostjo 10 vin., za nakaznice z denarjem 6 vin., za pakete do 5 kil 10 vin., čez 5 kil pa 20 vin. Za aviziranje pisem z vrednostjo in paketev 4 vin., za poštno nakaznice 3 vin. (doslej 2), zalepke (Kartenbriefe) doslej 10 vin., naprej pa 11 vin. Blankete za brzojave (doslej zastoni) stanejo po 2 vin., lokalnih brzojav ne več, vsled tega stane vsaka beseda 6 vin. Stare nakaznice, zalepke itd. se morajo zamenjati do 16. t. m.

Proti zlorabi prižnice. Krajni šolski svet v Moravski Budjevi (Mährisch Budweis) je izdal sledeče odredbo: „Krajni šolski svet obsoja najostreje, da se spodgrebi raz prižnice oblast šole in učiteljstva, ker trpi v teh razmerah spoštovanje za šolo. Ako bi se še kaj sluhnega pripetilo, prepovedal bi krajni šolski svet šolski deci obisk pridg, ker je otroška vzgoja vsled te politike na leci v nevarnosti“ — To so možate besede. Ali kaj bi rekli dotični šolski svet, ko bi čulo nezmernem hujskanju raz štajersko-koroških prižnic?!

Nadvojvoda Rainer, stric avstrijskega cesarja, je praznovale dneji svojo osemdesetletnico. Nadvojvoda Rainer je med ljudstvom splošno priljubljen, med vojaškimi dostojanstveniki pa velja kot izvrsten strokovnjak.

Krvava Rusija. Politični umori se zopet množijo. Za mestn. glavarjem v Petersburgu pl. Launitzem je padel vojaški nadprokurator Pavlov in za njim zopet orožniški šef v Lodzu oberst Schadsko; vsi ti trije so bili krvniki carjevi in zadela jih je le maščevalna pravica. Morilci teh krvnikov so bili na smrt obsojeni in tudi obešeni. Od 24. dec. do 4. t. je bilo 134 ustašev na smrt obsojenih. V prisilno delo za vse življenje je bilo obsojenih 48, za več let 137 oseb. Za vse življenje v Sibirijo je bilo odgnanih 44 oseb. — 11. t. je bilo v Varšavi 7 oseb na smrt obsojenih. —

Lakota na Kitajskem. Odbor proti razširjenju lakote razglašala, da je zapustilo nad 450.000 oseb svoje domovje. Povsod je polno žensk in otrok, ki si kopljejo korenine za hrano ali se žive od trave. Beda je velikanska.

Conjenim naročnikom naznanimo, da se pošlje list na zahtevo vsakemu na ogled. Ali redno dostavljati se prične list šele po sprejemu naročnine. Kakor pri vseh listih se tudi pri nas naročnino naprej plača!

Dopisi.

Sv. Janž na Dravskem Polju. Dragi „Štajerc“, naš župnik nam je priskrbel sv. misijon,

da bi šlišali lepe nauke in opravili spoved. Pridige so bile lepe, ali eden izmed misionarjev te je hotel, ljubi „Štajerc“, kar na žlici vode požreti; pri vsaki pridigi te je napadal. Nek posteni kmet je šel k spovedi. Povedal je svoje grehe in prosil za dolgo spoved. Misionar je vprašal nekaj malega, potem pa takoj, da čili bere časnike. Kmet je odkrito povedal, da čili „Štajerca“. O sapraboit, zdaj pa mlečna župa že kipi! Misionar je pričel nagovarjati kmeta naj opusti ta list, češ da slabo govori čez duhovne. Kmet je se odrez: Ni res, posteni duhovne „Štajerc“ še hvali! Ali kjer je hiša smetna, jo mora pomesti!... Misionar ni hotel dati odveze, kmet pa ni hotel dati obljube, da ne bo več „Štajerca“ čital. Tako sta se ločila V cerkev je šel kmet s pobožnim srcem, domi je pa proklinjal. Kdo je kriv temu? Dobro, da so bili vsi drugi misionarji pametni. Drag „Štajerc“, jaz ne najdem v tvojih vrstah ničesar slabega in sem prepričan, da sem veliko boljši kmet, odkar te berem. Zato le naprej!

Doberna (Neuhaus). V 1. šte. „Fihposa“ se je neki razburjeni doberniški klerikalno močno zagnal v g. Črepa. Zakaj? Jeza ga kolje da bi mu kmalu trebuh počil, ker Črep ni trobi v njegov rog ob času volitev (Prav si ne redil, vrli Črep, saj si naprednjak!). Zdaj pa vprašamo dopisuna „Fihposa“, zakaj meče blato po drugih, svoje suknje pa ne očisti? Ali kaj veš, kaj se je godilo v Zavrhu z Rihterjevim fantom, g. nadučiteljem in Petrom na koru? Zakaj o tem molčiš? Dopisun „Fihposov“, znaš si nam in ako ne skrješ jezik, ti stopimo od ločneje na prsta. Fej! Naprednjaki.

Iz Žalca. Ljubi „Štajerc“, prosim malo prostora, da popišem shod slov. kat. družstva ki se je vršil pri g. Hodniku v Žalcu. Udeležil sem se shoda, ker bi se imelo govoriti o hmeljarstvu. Govor dr. Korošca je bil tak, kakor da bi ta kaplan s prekljo zvezde z neba otepaval. Ljudje so mu vse zanimali. Končno je govoril tudi, kako drago je meso na Danaju, kar nas pa res malo briga. Razvideli smo iz vsega kvantanja tega poslanca, da se moz za delavno ljudstvo toliko briga kakor voznik za blato, ki pade od koles. Spominjamo se, kako je župnik agitiral za tega Korošca, zdaj pa vemo, kaj imamo! Še trobentar iz Žalca povzame iz glave boljše besede kakor jih čita ta dohtar iz papirja. O župnik Kunej, kako si agitiral za Korošca in psoval kmete iz prižnice, da se junci in teleti in da jih imas na furzeljnu privezane! Ali enkrat se že ta farski fuzelj pretrga. Potem si izvolimo za poslanca moža in svoje srede. Učili pa nas ne bodo taki gospodeki, ki niti ne vejo, kaj je motika ali hmeljev sok. Mi nečemo takih poslancev, ki le štirbu povišajo, da se mastijo debeli fajmoštri. Toliko za danes!

Popotnik.

* * *

Sv. Peter pri Velikovcu. Pred kratkem smo imeli volitev. Zmagala je zopet slovenska klerikalna stranka, kakor je bilo pričakovati. Ker „Mir“ povzdiguje „vzorno gospodarstvo“ župana, hočemo tudi mi to nekoliko razjasniti. „Vzorno“ je gospodaril naš obč. odbor ker občinski ubogi so se morali celo pritoževati pri c. kr. glavarstvu, da so dobili, kar jim je občina po postavi dolžna. „Vzorno“ je gospodaril naš obč. odbor, ker je 2 občinski siroti oddal človeku v skrb, kateri dobiva plačilo od njih, pa jih izrablja le v svoj dobiček sicer jim pa ne kupi niti obleke. Ko sta učitelj in župnik videla, da prideta otroka polna mršesov v šolo, sta zahtevala od župnika našo otroka odda drugam, kar bi se lahko zgodilo ker so ljudje zanje prosili. Toda občinski odbor je poklical dotičnega človeka in se zadovoljil s obljubo, da hoče za sirote bolj skrbeti. Pri ostalo je vse pri starem in otroka, ki bi pri dobrih ljudeh postala pridna delavca, bosta morda enkrat v nadlogo občini. „Vzorno“ je gospodaril naš obč. zastop, ker divji zakoni so ga v občini tako namnožili, da ni skoro vasi brez njih. Zadnji pastirski list avstr. škefov od razporeke ni nikjer tako na mestu kakor pri nas ker pri nas razporeke ni potreba šele vpeljati ker že obstoji po nemarnosti naših odbornikov v tej zadevi. Sicer je pa sprevidel naš župan

da mu gospo glas krajni strar klerik ker se pustil šte. mih. sal v gosp. bode tako dobij bi se so pr plačil posto ne p te „rodni so d leto narod Ako 30.00 kršča ki da „Štaj le pr gimj mezu radi, sem „ferd dams ljen. bran Masli le pr smoc svoje je le ogled lepa „Sta oprara. tam o te tudi da j celo krat se P prev pren pov ob s je-li vzge ljub odlo šte. vim v a stop me vir tero heri rila tebe beri ozir ne le, želi edic Ko se in